

Далеко се разнесла мълвата за великия подвижник и при него се събрали братя, около 50 ученици, в числото на които били: Йоан, Яков, Фирмин, Севериан, Юлиан и други. Житиеписецът ги назовава: "Ангелски лик, дружина от войни Христови, граждани на Божието селение". Числото на братята бързо се увеличило. Така възникнала знаменитата Велика лавра. Освен Великата лавра, на преподобни Сава дължали своето основаване и други прославили се впоследствие обители: Косталийската, Никополската, Новата лавра, Пещерната, Схолариевата, Седемустната. Възможно ли е да се изброят подвижите на св. Сава за спасението на своите братя, за защита на християнските истини сред вълненията поради ересите и разколите в християнския свят по това време? Бог увенчал великия подвижник с обилен дар на чудотворство. Веднъж, когато почувствувал приближаването на смъртта, той дошъл в Йерусалим да се прости със св. места. Тук го споходил тежък недъг. Щом като патриархът узнал това, сам побързал към него и, като видял великия старец да се измъчва на рогозка, пренесъл го в своите покои и сам ходел при него като любещ син. По настоятелната молба на стареца той го пуснал да се прибере в обителта. Прекарвайки там четири дни в уединение и безмълвие, без да приема никаква храна, в събота той се причестил със св. Тайни и тихо отминал при Господа с думите: "Отче, в Твоите ръце предавам моя дух." Това било на 5.XII.531 г. Такъв бил св. Сава, този земен ангел и небесен човек!...

Житието му, създадено от Кирил Скитополски, е издадено в 1885 г. от Православното палестинско общество.

ГЛАВА 4

ВИДЕНИЕТО НА АВВА ЛЕОНТИЙ

Авва Леонтий, игумен на киновията на светия наш отец Теодосий, ни разказа: "След като бяха изгонени монасите от Новата лавра, аз дойдох в тази лавра и останах в нея. В един неделен ден дойдох в църква за причастие със св. Тайни. Като влизах в храма, видях ангел, който стоеше от дясната страна на св. престол. Поразен от ужас, аз се отдалечих в килията си. И чух глас: "Откакто е осветен този престол, мен е заповядано да се намирам неотлъчно при него."

Бележки. Преподобни Теодосий се родил около 425 г. сл. Р. Хр. в Кападокия, в с. Могарион. От ранни години той почувствувал призвание към подвижнически живот. Благочестивите му родители не се възпротивили на неговата склонност. С благословение те го отпуснали в св. Земя. Пътят му минавал през Антиохия. Там още стоял на стълб, изумяващ света с величието на своя подвиг, св. Симеон Стълпник. Едва се приближил до стълба на св.